

תקון שלושים ושלשה

סוד קריאת התורה

ולכל היד החזקה בזמנא דקיימו ישראל על טוֹרָא דסיני לקבלא אורייתא, וקודשא בריך הוא אמר למשה הגביל את ההר וכו' (שמות יט, כג) תרין יומין אמר לה. ואלין חסד וגבורה, למימי לאורייתא ודא צמודא דאמצעייתא. ומשה הוסיף יום א' מדעתו (שבת פז). ודא דעת דילה ממש. דאתמר בה משה זכה וזכה את הרבים (אבות ה, יח). וקודשא בריך הוא בעא הכי למיהב זכותא למשה ולישראל. דאיהו לא יתיב להו אורייתא לאתקנא אלא מסטרא דלתתא דאנון שית סטריין. ואנון אתקריבו לנטלא לה מסטרא דלעלא נמי, לאשלמא תקינא שלים בדיקא יאות. ובגין דא רחים להו קודשא בריך הוא וחיביב להו. ורזא דא נעשה ונשמע (שמות כד, ז) בחו"ג דדעת. ובהו: מי

ולכל היד החזקה בזמנא דקיימו ישראל על טוֹרָא דסיני לקבלא אורייתא, וקודשא בריך הוא אמר למשה הגביל את ההר וכו' (שמות יט, כג) תרין יומין אמר לה. ואלין חסד וגבורה, למימי לאורייתא ודא צמודא דאמצעייתא. ומשה הוסיף יום א' מדעתו (שבת פז). ודא דעת דילה ממש. דאתמר בה משה זכה וזכה את הרבים (אבות ה, יח). וקודשא בריך הוא בעא הכי למיהב זכותא למשה ולישראל. דאיהו לא יתיב להו אורייתא לאתקנא אלא מסטרא דלתתא דאנון שית סטריין. ואנון אתקריבו לנטלא לה מסטרא דלעלא נמי, לאשלמא תקינא שלים בדיקא יאות. ובגין דא רחים להו קודשא בריך הוא וחיביב להו. ורזא דא נעשה ונשמע (שמות כד, ז) בחו"ג דדעת. ובהו: מי

1. עי' שמות יט, י.

2. עי' ת"ז תי' יט, מ, ע"א.

3. משה הוא כנגד דעת דד"א; עיין שער הגלגולים פ' כו; זהר הרקיע ס"ד פר' תרומה קמג, ע"ב; לק"ת שמות נה-נו ע"א.

4. ששה קצוות דהיינו: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד - בחינת זעיר אנפין.

5. דעת שהוא כולל גם חכמה ובינה דהיינו ספירות העליונות.

6. תיקון שלם - דהיינו אילן של עשר ספירות (תחתונות ועליונות).

נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע (שם כדו) בַּחֲסִדִּים
וּבְבוֹרוֹת שֶׁל דַּעַת. וְעַל זֶה [כְּתוּב]: מִי
יִתֵּן וְהָיָה לָבָב וְגו' (דברים ה, כו) בְּגִלְל
שֶׁהַתְּמָסְרוֹ מַעֲצָמָם לְיוֹתֵר מִמָּה שֶׁבִקֵּשׁ
לִיתֵּן לָהֶם הַפֶּלֶךְ. וּכְנֻגָּד זֶה, יִזְכְּרוּ לְתוֹרַה
חֲדָשָׁה לַעֲתִיד לָבוֹא.⁷ אָבֵל כָּאֵן
[בַּחֲסִידוֹת שֶׁלָּהֶם בְּזִמְנָן מִתֵּן תּוֹרָה]
תְּלוּיָה אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם:
צִדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים (שְׁמוּאֵל ב
כג, ג). וְזֶה סוֹד, וְלִכְלֵל הַיָּד הַחֲזָקָה,
שֶׁנִּכְנָסִים בְּלֹא רְשׁוּת.⁸ שְׁחֵרֵי מִצַּד שֶׁל
מִמָּה עוֹשִׂים אֵת חוֹבָתָם בְּלִבָּד [בְּחִינַת
צִדִּיקִים]. אָבֵל בֵּינָן שְׁנֵתְמָסְרוֹ לַעֲבוּדָה
עֲלִיּוֹנָה [בְּחִי' דַּעַת], הֵם [נִקְרָאִים]
חֲסִידִים, [שֶׁעָשׂוּ] לַפְּנִים מְשׁוֹרֵת הַדִּין.⁹

וְלִכְלֵל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל - בְּזִמְנָן שֶׁכְּתוּב:
וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם וְגו' (שְׁמוֹת יט, יז).
וְסוֹד הַדְּבָר: וְהָיָה קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק
מְאֹד (שם שם, יט). שֶׁכְּמוֹ שֶׁהוּא [קוֹל
הַשּׁוֹפָר] הָיָה מְתַגַּלָּה, כִּד הָיָה יִשְׂרָאֵל
מִתְקַרְבִּים לְמוֹלֹ, לְחֹזֵק אוֹתוֹ, וְהוּא
מִתְחַזֵּק יוֹתֵר. וּמֹשֶׁה עָשָׂה הַכֹּל לְטוֹבָתָם
שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל. לְפִיכָד, וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת
הָעָם לְקִרְיַת הָאֱלֹהִים וְגו', שֶׁכְּמוֹ שֶׁהָיָה

יִתֵּן וְהָיָה לָבָב וְכו' (דברים ה, כו) בְּגִין
דְּאִתְמָסְרוּ מִגְרָמֵיהוּ לְיִתֵּיר מִמָּאִי דְּבַעֲי
לְמִיָּהֵב לָהּ מִלְּפָא. וְלִקְבֹּל דָּא יִזְכְּרוּ
לְתוֹרָה חֲדָשָׁה לְזִמְנָא דְּאִתִּי. אָבֵל הֵכָא
תְּלִיָא רְחִימִי דִּישְׂרָאֵל, דְּאִתְמַר בְּהוּ:
צִדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים (שְׁמוּאֵל ב כג,
ג). וְרָזָא דָּא וְלִכְלֵל הַיָּד הַחֲזָקָה דְּעִילִין
בְּלֹא בַר. דְּהָא מִסְטָרָא דְּלִתְתָּא עֲבָדִין
חוּבָה דְּלִהוֹן. אָבֵל בְּגִין דְּאִתְמָסְרוּ
לְפִלְחָנָא עֲלָאָה, אֲנוּן חֲסִידִים לַפְּנִים
מְשׁוֹרֵת הַדִּין.

וְלִכְלֵל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל, בְּזִמְנָא דְּכְתִיב:
וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם וְכו' (שְׁמוֹת יט, יז).
וְרָזָא דְּמִלָּה וְהָיָה קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק
מְאֹד (שם שם, יט). דְּכַמָּה דְּאִיָּהוּ הָיָה
מִתְגַּלִּי, הֵכָי הָיוּ יִשְׂרָאֵל מִתְקַרְבִּין
לְקַבֵּלָה לְאִתְקַפָּא לָהּ, וְאִיָּהוּ מִתְתַּקֵּן
יִתֵּיר. וְכִלָּא עֲבִיד מֹשֶׁה לְטִיבוּתָא דְּכָל
יִשְׂרָאֵל. בְּגִין כִּד וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם

7. עי' ויקרא רבה פרשה יג, ג; ולעיל בתי' יח, הערה 15, עמ' קמ-קמ"ד ובמבוא.

8. דעייילין בלא בר - דהיינו בלא רשות, ע"פ סוכה מה, ע"ב: אלו שנכנסים [למעלה] בלא רשות, עי' לעיל תי' כח, הערה 3. עי' זהר, לך לך, עמ' סע"א: "מה תיתן לי, דהא ידענא, דלא קביל אגר למיעל ביה בההוא עלמא בר נש דלא אוליד בר". ועי' זהר, וישב, עמ' קפז, ע"א: "דההוא מ"ח בלא בנין וכו'".

9. ראה ההגדרה של החסידות על"פ רבנו, עיין מסילת ישרים פ"ח: "אמנם מי שאוהב את הבורא ית' שמו, אהבה אמיתית, לא ישתדל ויכון לפטור עצמו במה שכבר מפורסם מן החובה... נמצא כלל החסידות הרחבת קיום המצוות בכל הצדדים והתנאים שראוי ושאפשר... שהוא להוסיף על המפורש... שיהיה נחת רוח לפניו יתברך. זהו גדר החסידות האמתית"; עיין אגרות רמח"ל, אוצרות רמח"ל עמ' שנא.

הדרגות מתגלות, כך היה משה מקרב את ישראל לפניהם לחזק אותם, והם [המדרגות] היו מתחזקות תמיד. לפיכך: הולך וחזק מאוד. וכמו שמשנה התעורר כלפי מעלה, כך התתעוררות [העליונה] התגברה גם בן כלפיו באפן תמידי. לפיכך: משה ידבר והאלהים יענו בקול (שם שם). וזה סוד, ולכל המורא הגדול. הגדול – שמתגדל והולך, הולך וחזק בודאי.

והנה אברהם חזקן החסיד בא, פתח ואמר, רבי רבי, ודאי בזמנא דקיימו ישראל על הר סיני כל המדרגות העליונות נגלו עליהם, והיו מתקשרות בהם, והם היו תאבים להתקשר עוד יותר. אבל [גם] במדה שהיו [ישראל] חושקים, כך היו [המדרגות] מתגלים עליהם יותר. וזה סוד: 'שקני מנשקות פיהו וגו' (שיר א, ב). 'שהרי כל מדרגה שהיו מתדבקם בה, היו רוצים להתדבק במה שגנו יותר, ואומרים: 'שקני מנשקות פיהו וגו', ומיד היה מתגלה להם. [ואז] היו אומרים: כי טובים דידך מיין (שם שם). וכך היו מתגברים ומתחזקים תמיד. לפיכך: הולך וחזק מאוד (שמות שם). ואחר כך, הכל היה נקשר בקשר אחד באימא, שעומדת עליהם. וסוד הדבר: במשך היכל [דהינו אימא] המה יעלו בהר (שם שם, ג), שאז הכל התקשר ביובל ההוא

לקראת האלהים וכו'. דכמה דהו דרגין מתגלין, הכי הוה משה מקרב להו לישראל לגביהו לאתקפא להו, ואנון מתתקפון תדיר. בגין כך הולך וחזק מאד. וכמה דמשה אתער לגבי עלאה, הכי אתער יתיר נמי לגבה ואתער תדיר. בגין כך משה ידבר והאלהים יענו בקול. ורזא דא ולכל המורא הגדול, הגדול דמתרבי ואזיל, הולך וחזק ודאי.

והא אברהם סבא חסידא אתי פתח ואמר, ר' ר' ודאי בזמנא דקיימו ישראל על טורא דסיני פלהו דרגין עלאין אתגליאו עליהו והו מתקשרן בהו, ואנון תאיבין לאתקשרא יתיר. אבל כל מה דהו תאיבין הכי הו מתגלן עליהו נמי יתיר. ורזא דא (שיר א, ב) 'שקני מנשקות פיהו וכו'. דהא כל דרגא דהו מתדבקן בה, הו תאיבין לאתדבקא במאי דגניז יתיר, ואמרין 'שקני מנשקות פיהו וכו'. ומיד אתגליא לה ואנון אמרין כי טובים דידך מיין. והכי הו מתגברן ומתתקפון תדיר. בגין כך הולך וחזק מאד. לבתר פלא אתקשר בקשורא חדא באמא דקומת עליהו. ורזא דמלה במשך היכל המה יעלו בהר (שמות יט, ג) דכדין פלא אתקשר בההוא יובילא וסליק לעלא, והכא

ועלה למעלה. וכאן תלויה עבודתם של ישראל, תוך הסתום העליון¹⁰ בודאי.

תליא פלחנא דישראל גו סתימו עלאה ודאי.

והנה אליהו הנביא הנאמן בא, פתח ואמר: לך יהוה הגדלה והגבורה (וכו') [והתפארת והנצח וההודו פי כל בשמים ובארץ וגו'] (דברי הימים א כט,יא). למה ראה דוד להוכיח כאן [שבע] מדרגות אלו [דהיינו ו'ת]? אלא הכל הוא סוד עליון בודאי. בשעה שהיו ישראל במדבר, תקן תקון המשכן, והם בארבעה דגלים נחלקו, הכל בסוד עליון. כיון שהגיעו לבית המקדש, אותו הסדר [של ארבעה דגלים] לא עמד, אלא [בא במקומו] סדר אחר. ולמה כך? אלא מתוך חביבות שמחפבת השכינה את ישראל, כך נתקנה בעקבותם בכמה לבושים, שונים אלו מאלו, ונראית בכמה תקוני קשטים, הכל לפי הזמן, כמו שראוי. ובמדבר, כך התחלקה בסוד של ד' [ארבע],¹¹ [והפעם] הוא שבאותו מדבר היו שולטים ארבעה ראשי טמאה: נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים¹² (דברים ח,טו) וכנגדם, [היו] ארבעה

והא אליהו נביאה מהימנא אתי פתח ואמר, לך ה' הגדלה והגבורה (ד"ה א כט, יא), למאי חמא דוד לאדכרא הכא דרגין אלין. אלא פלא רזא עלאה ודאי. בשעתא דהווי ישראל במדברא אתתקן תקינא דמשפנא. ואנון בד' דגלין אתפרשו פלא ברזא עלאה. כיון דאתו לבי מקדשא ההוא סדורא לא קאים, אלא סדורא אחרא. אמאי הכי. אלא שכינתא מגו חביבותא דחביבת להו לישראל, הכי אבתריהו אתתקנת בכמה לבושין משנן אלין מאלין, ואתחזיאת בכמה תקוני קשוטין, פלא לפום זמנא פמה דאתחזי. ובמדברא הכי אתפרש ברזא דד'. דהא בההוא מדברא הווי שלטין ד' רישי מסאבותא, נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים

10. דהיינו בינה - אימא עילאה; ואולם הסתום העליון - (סתימו עלאה) רומז למוחא סתימאה, דהיינו אריך - שם תלויה עבודתם של ישראל, וצ"ע; עי' קל"ח, פ' נ"ב, גזי רמח"ל, עמ' רצב-רצג. וגם עי' שערי רמח"ל, עמ' שמה-שמו.

11. ד' הוא רמז למלכות והיא ספירה רביעית לד"א כשהוא בעיבור: "שלוש על גבי שלוש ומלכות רביעית אחריה", כללות האילן ד,א. באותו זמן המלכות סוגרת הדלת (רמז לד') לד"א כדי שלא ישלטו החיצונים, עי' אדיר במרום עמ' רפח. מובן עכשיו למה במדבר המלכות היא בבחינת ד', דהיינו, כדי לכפות כוחות הטומאה.

12. עי' ת"ז תי, ע, כה, ע"א: "ואלין ארבע גונין בישין אינון ארבה קליפין דאגוזא, תהו ובוהו וחשך ותהום. ואלין אינון נחש שרף ועקרב וצמאון".

דגלים לכפות אותם. אבל באשר באו לבית המקדש, אז סדרו הסדורים בדרך אחרת [דהינו, שבע מדרגות]. וכך בכל שר ושר [של אומות העולם] שהלכו ישראל תחתיו, השכינה נראתה כך בסדר עליון לפי הסדרים של אותו שר [משוי הממאה] ממש. וסוד הדבר: לססתי ברכבי פרעה [דהינו שרי הממאה] דמיתוך רעיתי¹³ (שיר א, ט). שהרי כמו שגראו אלו סדרי המחוות, כך נמצאת השכינה בנגדם.

ובאותו זמן [של דוד המלך], כשהתנדבו ישראל לבית המקדש, החל התקון של המקדש להתקן. ובמשכן כתוב: ויקחו לי תרומה מאת כל איש (שמות כה, ב). שהשכינה כך צריכה להילקח מכל מדרגות המלך. אבל במופר גלקחה [נבניתה] בסוד התקון שהיה ראוי [אז], ועכשו [בבנין בית המקדש] נבנית בדרך אחרת, לפי הסוד שראוי [עתה]. לפיכך כאן הסתדרו סדרים [על פי שבע ספירות התחתונות, כמו שכתוב]: לך יהוה הגדלה (וג') [והגבורה והתפארת והנצח והחוד, כי כל (סוד)]¹⁴ - [אז] לך יהוה הממלכה [מלכות] - השכינה. ועם כל זה, [בזמן דוד] הסדרים לא גשלומו בסדר השלם שראוי לפי הסודות העליונים לישראל

(דברים ח, טו). לקבל דא ד' דגלין לאכפא לון. אבל פד עאלו לבי מקדשא, פדין אסתדרו סדורין בארץ אחרנא. והכי בכל שרא ושרא דאגלין ישראל תחותה, שכינתא אתחזיאת הכי בסדרין עלאין, לפום סדרין דההוא רברבא ממש. ורזא דמלה לססתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי (שיר א, ט). דהא פמה דאתחזיאו אנון סדרי משרין, הכי אשתפחת שכינתא לקבליהו.

ובההוא זמנא דאתנדבו ישראל לבי מקדשא, שארי תקונא דמקדשא לאתתקנא. ובמשפנא פתיב ויקחו לי תרומה מאת כל איש (שמות כה, ב) דשכינתא הכי צריכה לאתנטלא מכלהו דרגין דמלכא. אבל במדברא אתנטילת ברזא דההוא תקונא דאתחזי. והשתא אתנטילת בארץ אחרנא לפום רזא דאתחזי. בגין כך הכא אסתדרו סדרין לך ה' הגדלה וכו' לך ה' הממלכה. ועם כל דא סדרין לא אשתלימו בסדורא שלים דאתחזי לפום רזין עלאין לישראל דוקא, אלא בזמנא

13. שהשכינה דמתה את עצמה כנגד סדר שרי הטומאה.

14. שכך הנוקבא - המלכות, נבנית מהספירות של זעיר אנפין, עי' קל"ח כו, עמ' סז.

15. עד כאן ששה ספירות של זעיר אנפין, ומהם נבנית השכינה.

דוקא אלא בזמן שלמה המלך, שאז
הכל הסתדר בסוד [של עשר מדרגות]
שלא הסתדר בזמן אחר, שראוי
לישראל ולא לאחרים. ועל זה תמנה
מלכת שבא, ¹⁶ ודאי.

דשלמה מלכא. דכדין פלא אסתדר
ברזין דלא אסתדר בזמנא אחרא,
דאתחזי לישראל ולא לאחרני. וע"ד
תנה מלכת שבא ודאי.

בא וראה, שבזמן שרצה שלמה להכניס
הארון לתוך קדש הקדשים [ג"ר],
נדבקו השערים, ¹⁷ והכל הוא סוד עליון.
שהרי זה היחוד העליון, שלא היה יכול
להמציא למטה בעולם הזה. ואפלו
שאמר [שלמה]: ויבא מלך הכבוד ¹⁸
(תהלים כד, ט) ודא קודשא בריך הוא,
לא אתחזי תקונא לאתמקנא. עד דאדפר
תקונא עלאה בזמנא דקבילו ישראל
אורייתא. ורזא דא ה' צבאות, בזמנא
דקינו על טורא דסיני ואשתמודעו
פלהו נשמתין דאנון משרין דמלכא,
בנין דיליה, ואתקשרו בה, ולהו אתמסר
תקונא דא תקונא שלים.

בא וראה, שבזמן שרצה שלמה להכניס
הארון לתוך קדש הקדשים [ג"ר],
נדבקו השערים, ¹⁷ והכל הוא סוד עליון.
שהרי זה היחוד העליון, שלא היה יכול
להמציא למטה בעולם הזה. ואפלו
שאמר [שלמה]: ויבא מלך הכבוד ¹⁸
(תהלים כד, ט) ודא קודשא בריך הוא,
לא אתחזי תקונא לאתמקנא. עד דאדפר
תקונא עלאה בזמנא דקבילו ישראל
אורייתא. ורזא דא ה' צבאות, בזמנא
דקינו על טורא דסיני ואשתמודעו
פלהו נשמתין דאנון משרין דמלכא,
בנין דיליה, ואתקשרו בה, ולהו אתמסר
תקונא דא תקונא שלים.

16. עי' מלכים א, פרק י, ד-ה: "ותרא מלכת שבא את כל חכמת שלמה והבית אשר בנה... ולא היה בה עוד רוח";
עי' בבא בתרא טו, ב, שמלכת שבא לא היתה אשה אלא מדובר כאן במלכות שבא; אולם לפי הפסוקים
והמדרשים (שמות רבא פכ"ו, שיר השירים רבא פ"ד, קהלת רבא פ"ב ועוד) מלכת שבא היתה אישה. עי' זהר
בלק קצד, ע"ב.

17. עי' שבת דף ל, ע"א; מועד קטן ט, ע"א; סנהדרין קז, ע"ב.

18. דהיינו שיתגלה יחודו.

19. ולכאורה בגמ' בשבת, שם אמרו, עד שאמר שלמה: זכרה לחסדי דוד וכו' רק אז נפתחו השערים, מכל מקום
תחילת התיקון היה כשאמר: ה' צבאות, שאז נרגעו השערים.

20. נקשרו בו עד הדעת, יותר מבחינת ז"א.

21. ולכן הוצרך שלמה להזכיר תיקון זה של ה' צבאות כדי שיתגלה היחוד העליון.

בא וראה, בזמן שעמדו ישראל על הר סיני, נראתה להם השכינה בכל הפדרים שיכולה להראות [בכל] הזמנים. וסוד הדבר, ולכל המורא הגדול. הגדול – בגלל שפולל הכל, ולכל [המדרגות האלו] הוכנו ישראל על ידי משה. וזה סוד: ויצא משה את העם (וגו') [לקראת האלהים] (שמות יטו), שפמו שנתגלו המדרגות לפי סודות [עלונים] הנמצאים לכל זמן, כך ישראל הוכנו בנגדם בודאי. אשרי חלקם.

ותא חזי, בזמנא דקימו ישראל על טורא דסיני אתחזיאת (בכ) להו שכינתא בכלהו סדרין דיקלת לזמנא לאתחזאה. ורזא דמלה ולכל המורא הגדול. הגדול בגין דכליל פלא. ולכלא אזדמנו ישראל ע"י דמשה. ורזא דא ויצא משה את העם וכו', דכמה אתגליאו דרגין לפום רזין לאשתבחה לכל זמנא, הכי אזדמנו ישראל לקבליהו ודאי. זכאה חולקיהון.

ליל ב"ה באדר

והנה מומטרין השר הגדול בא, פתח ואמר, רבי רבי: והמשפלים – אלו טעמים ונקודות. וזהו פוהר הרקיע – זה ספר תורה, שישם נמצאים תגים ואותיות.²² ובשעה שעולים לקרוא בו, מתעוררים אותם טעמים ונקודות, להתנלות בהם.

והא מטטרוין שרא רבא אתי ואמר, ר' ר' והמשפלים אלן טעמים ונקודות. וזהירו פוהר הרקיע דא ספר תורה דתמן קימין תגין ואותיות. ובשעתא דסלקין למקרי בה אתערו אנן טעמים ונקודות לאתגלאה בהו.

ומי שעולה לספר תורה צריך לברך בראשונה²³, כדי להמשיך פח לעצמו לתקן תקונו. וסוד הדבר, כל המברך מתברך.²⁴ ואם תאמר, מה היא הברכה

ומאן דסליק לספר תורה אצטריך לה לברכא בקדמיתא, בגין דיתמשך חילא לגרמה לאתקנא תקוניה. ורזא דמלה כל המברך מתברך (סוטה לח). ואי תימא

22. בספר תורה אין יש אלא תגים ואותיות ולא טעמים ונקודות עיין קל"ח, פתח כג.

23. עי' מגילה כא, ע"א, על עליה לדוכן, ראה פרי עץ חיים, שער קריאת ס"ת, סוף פ"א.

24. ע"פ סוטה לח ע"ב ושם: "כל כהן שמברך מתברך"; זהר עקב, רעב, ע"ב; ראה גם כן קומץ המנחה ח"ב, לב (ר' צדוק): "והברכה להשם יתברך היא עצמה ברכה לנברא... וכמ"ש כל המברך מתברך". ולא עלה בידי מקור אחר של המימרא הנ"ל; בכתבי רמח"ל עי' לעיל הקדמה, ד"ה: ובגין דכלא מתברכין; אוצרות רמח"ל, רות, עמ' קצד: "ויאמר לקוצרים ה' עמכם - כל המברך מתברך ראשונה"; תקט"ו תפלות, ת' קול; תסט.

[שמתברך בזה הקורא]? אלא כמו שנאמר: ברוך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה (דברים לג, יא). שאם הקדוש ברוך הוא לא נותן בך לבן אדם, הוא לא יכול לתקן תקונים למעלה כלל. והוא [דהיננו, הקדוש ברוך הוא] קורא ואומר: מי הקדימני ואשלים (איוב מא, ג).²⁵ אלא: ברוך יהוה חילו, בתחלה, לתת לו בן בודאי. ואחר כך: ופעל ידיו תרצה. לפיכך מי שמברך ממשך ברכה לעצמו, [שזהו] הכח והתקף לתקן אותו התקון.

והברכה: אשר בחר בנו וכו' נותן התורה – זו אימא.²⁶ שהתורה היא [עומדת] למטה [מצד גמולא דאמצעייתא – ז"א], ומי שרוצה לתקן אותה, צריך לטול רשות מאימא, שהיא שורה עליו [על ז"א] תמיד.

ומי שנטיל אותה [את התורה] בלא ברכה, מנלה פרוד חס ושלום [בין אימא לז"א], וכאלו גזל אותה. וזה סוד: על עונכם את תורתי (ירמיה ט, יז) וזה נתבאר (בנדרים פא, א).²⁷ לפיכך, אסור לפתוח את הספר [תורה] עד שמברכים. אולם בהתחלה יראה באיזה מקום עומדים²⁷ ויכסה את הספר, עד

מאי ברכתא. אלא כד"א: ברוך ה' חילו ופעל ידיו תרצה (דברים לג, יא). דאי לא דקודשא בריך הוא יהיב חילא לבר נש, לא יכיל איהו לאתקנא תקונין לעלא כלל. ואיהו קרי ואמר: מי הקדימני ואשלים (איוב מא, ג). אלא ברוך ה' חילו, בקדמיתא, למיהב לה חילא ודאי. לבתר ופעל ידיו תרצה. בגין כך מאן דבריה משיך ברכתא לגרמה, חילא ותקפא לאתקנא ההוא תקינא.

וברכתא אשר בחר בנו וכו' נותן התורה, דא אמא. דאורייתא איהי לתתא, ומאן דבעי לאתקנא לה, אצטריך לנטלא רשו מאמא, דאיהי שראת עלה תדיר.

ומאן דנטיל לה בלא ברכתא אחזי פרודא חס ושלום, וכאלו גזל לה. ורזא דא על עונכם את תורתי (ירמיה ט, יב) והא אתמר (נדרים פא, א). בגין כך אצטריך דלא למפתח ספרא עד דמברכין. אלא בקדמיתא יחמי באן אתר קיימין, ויסתם ספרא, דעד לא נטיל רשו מאמא. בדין אצטריך לה לאהדרא

25. עי' ויקרא רבה פ' כג, אות ב.

26. בינה, עי' זהר יתרו ח"ב פה ע"א, שממנה יוצאת התורה.

*26. "אמר רב יהודה אמר רב [הגהות הב"ח: לומר] שאין מברכין בתורה תחלה".

27. עי' שו"ע אורח חיים קלט, סעי' ד; שער הכוונות, ספר תורה פ"ג. ע"ע לקמן אצל מס' 55.

שִׁיפֶקֶשׁ רְשׁוּת מֵאִימָא. אֹז צְרִיד הוּא
לְחִזּוּר פְּנִי לְיָמִין.²⁸ וְסוּד הַדְּכָר: וְתוֹרָה
אוֹר (מִשְׁלִי וְכֵן), [וּפְנֵה לְיָמִין] כְּדִי
לְעוֹרֵר הַתְּקוּן בְּמִקוֹמוֹ כְּרָאוּי. וְכִאֲשֶׁר
[הַעוֹלָה] רוֹאֶה בְּמִקוֹם שְׁנִמְצָאִים בּוֹ,
יִתְעוֹרֵר לְעוֹרֵר הַתְּקוּן לְמַעַלָּה עַל יָדֵי
הַבְּרָכָה.

וְמִי שִׁיּוּדַע סוּדוֹת הַפְּנִימִיּוּת שֶׁל צְרוּפִי
שְׁמוֹת כְּמוֹ שֶׁרָאוּי, יִכּוֹל לְהַמְשִׁיךְ
מִלְמַעַלָּה לְמַטָּה אוֹר חֲזָק. וְאִם תֹּאמַר,
מָה הֵם צְרוּפִי שְׁמוֹת? בֹּא וְרֵא, אֵין
לָךְ פֶּסוּק שֶׁלֹּא מְצַטְרֵפִים בּוֹ כְּמָה צְרוּפִי
שְׁמוֹת.²⁹ וְכָל פֶּסוּק מִתְחַבֵּר תָּמִיד, רֹאשׁוֹ
בְּסוּפּוֹ וְסוּפּוֹ כְּרָאשׁוֹ, הַכֹּל בְּסוּד אֶחָד.
מִתְחִיל מִתְחַלֵּל עַד הַסּוֹף, וְחוֹזֵר אַחֵר
כֶּד מְסוּפּוֹ לְתַחֲלָתוֹ [יִשְׂרָאֵל וְהַפּוֹד]. עַל
דֶּרֶךְ זֶה [גַּם] כָּל הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁהֵן פְּתוּחוֹת
וְסִתּוּמוֹת, כֵּלֶן מִתְקַשְּׂרוֹת כֶּד, הַתְּחִלָּה
וְסוֹף, לְהַתְחַבֵּר בְּאֶחָד בְּכָל הָאוֹתִיּוֹת
שֶׁלָּהֶן. לְפִיכֶד סֵפֶר תוֹרָה צְרִיד שִׁיְהִיָּה
שְׁלֵם, בְּתִקּוּן כְּרָאוּי שֶׁל חֲסִרוֹת וִיתְרוֹת.
הִנֵּה אִם אוֹת אַחַת שְׁנִצְרָכֶת לֹא נִרְאִית,
אוֹ שְׁנִמְצָאת יִתְדָה, הַצְרוּף לֹא עוֹלָה
בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁל אוֹתָהּ פֶּרֶשֶׁת.³⁰ אֵלֹא
[צְרִיד] שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה בְּתִקּוּן שְׁלֵם, כְּמוֹ
לְמַעַלָּה.

וְאִם תֹּאמַר, מָה הוּא סוּד הַפְּרָשִׁיּוֹת?
בֹּא וְרֵא, כָּאֵן וְדֹאֵי יֵשׁ סוּד עֲלִיּוֹן

אִפֵּה לְיָמִינָא, וְרִזָּא דְמִלָּה וְתוֹרָה אוֹר
(מִשְׁלִי וְ, כֵּן) בְּגִין לְאַתְעָרָא תְּקוּנָא
בְּאַתְרָהּ בְּדָקָא יָאוּת. וְכֵד חֲמִי בְּאַתְרֵי
דְּקִימִין בֵּה, יִתְעַר לְאַתְעָרָא תְּקוּנָא
בְּכִרְכָּתָא לְעֵלָא.

וּמֵאֵן דִּידַע רִזִּין גּוֹ צְרוּפִי שְׁמָהֶן בְּדָקָא
יָאוּת, יִכִּיל לְאַמְשַׁכָּא מַעַלָּא לְתַתָּא
נְהִירוֹ תְּקִיפָא. וְאִי תִימָא מֵאִי צְרוּפִי
שְׁמָהֶן. תָּא חֲזִי, לִית לָךְ קָרָא דִּלָּא
אַצְטְרַפּוּ בֵּה כְּמָה צְרוּפִי שְׁמָהֶן. וְכָל
קָרָא מִתְחַבֵּר תְּדִיר רִישָׁה בְּסִיפָה וְסִיפָה
בְּרִישָׁה, כֹּלָא בְּרִזָּא חֵד. שְׂרִי מִשִּׁירּוּתָא
לְסִיּוּמָא. וְסָלִיק אַבְתְּרָה מִסִּיּוּמָא
לְשִׁירּוּתָא. כְּגוּנָא דָּא כִּלְהוּ פֶּרֶשֶׁינִין דְּאַנּוּן
פְּתוּחוֹת וְסִתּוּמוֹת, כִּלְהוּ מִתְקַשְּׂרֵן הֵכִי,
שְׁרִיטָא וְסִיּוּמָא, לְאַתְחַבְּרָא בְּחֻדָּא
כִּכְלְהוּ אֶתְנֹן דִּלְהוֹן. בְּגִין כֶּד סֵפֶר תוֹרָה
אַצְטְרִיד לְמַהֲוֵי שְׁלִים בְּתִקּוּנָא בְּדָקָא
יָאוּת דְּחֲסִרוֹת וִיתְרוֹת. דִּהָא אִי אֵת חֵד
דְּאַצְטְרִיכָת, לֹא אֶתְחַזִּיאַת, אוֹ
דְּאַשְׁתַּפַּחַת יִתִּיר, צְרוּפָא לֹא סָלִיק
בְּאַתְוִי בֵּהּ הוּא פֶּרֶשֶׁתָא. אֵלֹא כֹּלָא יִהְיֶה
בְּתִקּוּנָא שְׁלִים כְּגוּנָא דִּלְעֵלָא.

וְאִי תִימָא רִזָּא דְּפֶרֶשֶׁינִין מֵאִי אִיהוּ. תָּא
חֲזִי, דִּהָכָא וְדֹאֵי רִזָּא עֲלָאָה לְחַפְיָמִי

28. עי' גם במדבר רבה פ' כב, אות ט.

29. עי' זהר יתרו, ח"ב, פז, ע"א; רמב"ן על בראשית, הקדמה.

30. עי' גם עירובין יג, ע"א.

לְחַכְמֵי לֵב. בַּשְּׁעָה שְׁנַתְעוֹרְרוּ כָּל
הַפְּסוּדוֹת שֶׁל הַנִּבְרָאִים, כָּלֵם נִכְלְלוּ
בַּתּוֹרָה³¹ לְהַתְקִין לְמַעַלָּה בְּרָאוּי. וְהַכֹּל
הִתְחַלַּק לְחֵמֶשׁ, וְאֵלּוּ חֲמִשָּׁה סִפְרֵי
הַתּוֹרָה. וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה חֲמִשָּׁה? אֵלֶּא
סוֹד הַדְּבָר: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ
וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם (תְּהִלִּים יטו), מִה' ³²
הוּא³² לֹקֵחַ וְלֵה' הוּא הוֹלֵךְ. דְּכַתִּיב:
וְזָרַח הַשָּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ (קֹהֶלֶת א,ה).
לְפִיכָךְ הַכֹּל בְּחֵמֶשׁ נִמְצָא. אֲבָל סוֹד
הַכֹּל, אִימָא עֲלִיוֹנָה,³³ שֶׁהִיא חֲמִשׁ,
מוֹדֶדֶת מְדִידוֹת בְּדֶרֶךְ זֶה, לְהוֹיֹת הַכֹּל
נִמְצָא בְּסוֹד שְׁלֹשׁ כְּמוֹ שֶׁרָאוּי. לְפִיכָךְ
חֲמִשָּׁה סִפְרִים הֵם, וְהֵם חֲמִשׁ פְּעָמִים
אוֹר, וְכַמְבָּאָר [לְעִיל].³⁴

אֲחֵר כֵּךְ, הִתְחַלְקוּ הַפְּרָשִׁיּוֹת בְּסוֹד
שְׁלֹשָׁן. וּמַהוּ הַפְּסוּד? אֵלֶּא דְּבָר זֶה בְּסוֹד
הָעִיבּוֹר תְּלוּי, שֶׁהוּא סוֹד עֲלִיוֹן שְׁלֹא
נִמְסָר אֵלֶּא לְיִשְׂרָאֵל³⁵, בְּגִלָּל שֶׁהוּא
[סוֹד] נִעְלָם וּמִכְסָּה וְעֲלִיוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, אֵיךְ לְהַנְהִיג הָעוֹלָמוֹת בְּדֶרֶךְ
אֱמֶת. וְלֹא נוֹדַע לַחֲוִין [דְּהִינוּ לְאֱמוּנָה
הָעוֹלָם], אֵלֶּא לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּנֵי
חֲבִיבִים שְׁלֹו, וּמִסֵּר לָהֶם כָּל הַפְּסוּדוֹת

לְבָא אֲשַׁתְּכַח. בַּשְּׁעָתָא דְּאִתְעָרוּ כָּלֵהוּ
רְזִין דְּבִרְתָּן דְּעֲלָמָא, כָּלֵא כָּלִיל בְּאוֹרִיתָא
לְאִתְקַנָּא לְעֲלָא בְּדָקָא יָאוּת. כָּלֵא
אִתְפָּרַשׁ בֵּה', וְאַנּוּן ה' סִפְרִין דְּאוֹרִיתָא.
וְאִי תִּימָא אֲמַאי ה'? אֵלֶּא רְזָא דְּמִלָּה
מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל
קְצוֹתָם (תְּהִלִּים יט, ז) מִה' נָטִיל וְלֵה' ³⁶
אֲזִיל. דְּכַתִּיב וְזָרַח הַשָּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ
(קֹהֶלֶת א,ה). בְּגִין כֵּךְ כָּלֵא בֵּה' אֲשַׁתְּכַח.
אֲבָל רְזָא דְּכָלֵא, אֲמַא עֲלָאָה דְּאִיִּי ה'
מְדִידַת מְשִׁיחָן כְּגֻנָּא דָּא, לְאִשְׁתַּכְּחָא
בְּרְזָא דִּילָה כָּלֵא בְּדָקָא חֲזִי. בְּגִין כֵּךְ ה'
סִפְרִין אֲנּוּן, וְאַנּוּן ה' זְמַנִּין אוֹר וְאִתְמַר
(ת"ז ת' ל"ג דף ע"ז).

לְבַתֵּר אִתְפָּרְשׁוּ פְּרָשִׁיין בְּרְזָא דְּלֵהוּן.
מַאי רְזָא. אֵלֶּא מִלָּה דָּא בְּסוֹד הָעִיבּוֹר
תְּלִיָּת, דְּאִיִּהוּ רְזָא עֲלָאָה דְּלֵא אִתְמַסֵּר
אֵלֶּא לְיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּאִיִּהוּ סְתִימוֹ טְמִירוֹ
עֲלָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵיךְ מְדַבֵּר
עֲלִמִין בְּאַרְחָה קְשׁוּט. וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדַע
לְבַר אֵלֶּא לְיִשְׂרָאֵל דְּאַנּוּן בְּנִין חֲבִיבִין
דִּילָה, וּמִסֵּר לָהּ כָּל רְזִין דִּילָה. תָּא חֲזִי,

31. עי' זהר תרומה ח"ב קסא ע"א.

32. רמז לזעיר אנפין שהוא השמים, שמקבל מבהינה (ה' ראשונה שבשם) והולך למלכות (שגם היא ה' - ה' אחרונה שבשם); זהר ח"א, קמו, ב.

33. שהיא בוצינא דקרדינותא, עי' ת"ז תי' ה', יט, ע"א; תי' יח, לז, ע"ב; תי' לג, ע"ז, ע"א; ושם נזכר ה' עלאה.

34. בתחילת תיקון יח; ת"ז תי' לג, עז, א.

35. ר' ירושלמי ראש השנה פ"ב ה"ה: "בסוד עמי לא יהיו - זה סוד העיבור"; תהלים רבא מזמור יט; ילקוט שמעוני פ"ג, שנב; אדיר במרום ח"ב עמ' כה: "כי סוד העיבור הוא הסוד הפנימי של ישראל שהוא ממש ענין חבור השמש והירח בסוד הזו", ששם ההנהגה העיקרית ההולכת לצורך ישראל; קנאת ה' צבאות עמ' קיב: "אך האמת שהילוך השמש והירח ודרכי התחברם הם ענין סוד העיבור אשר לישראל".

שלו. בא וראה, בכמה אופנים התחלקו המדרגות למעלה, והכל צריך ודאי, ובאמת כל אחד לפי תפקידו. אבל הכלל העליון שעומד להנהיג העולם בדרך אמת, זה סוד העבור ודאי, שהרי כאן מתחלקים המדרגות להנהיג העולם.³⁶

בא וראה [פיצד ההנהגה לפי סוד העבור], שמש וירח הם עומדים לסובב את העולם. אבל השמש סובבת אותו בשנים עשר חודשים, וירח בכל חודש. והכל צריך כך. בזמן שהשמש יוצא מתוך אותו סתום [ג'תניק],³⁷ נתן לו כח להנהיג את העולם, כל מה שצריך. והכל נכלל בשנים עשרה, כנגד שנים עשר השבטים הקדושים, שכל עומד השמש של כל הנשמות, וכך נשרשו כל הבריות של העולם. ולפעמים הם שלוש עשרה [חודשים],³⁸ וזה כנגד לוי, שלא עלה במנוח יחד עם אחיו. אבל הכל סוד הוא.

והשכינה, שהיא הירח, מוציאה מעשי הקדוש ברוך הוא [שהוא בחי' השמש] לעולם. לפיכך כל כח וכל שנוטלת ממנו, סובבת על ידו מחזור בכל העולם, עד שיהיו הדברים שלמים בכל כוחם. ולאחר שנים עשר

בכמה סטריין אתפשו דרגין לעלא, וכלא אצטריך ודאי. אבל כל חד לעבידתה. אבל כללא עלאה דקאים לדברא עלמא בארץ קשוט, דא רזא דסוד העבור ודאי דהא הכא מתפרשא דרגין לדברנותא דעלמא.

ותא חזי, שמשא וסיהרא אלין קימין לאסחרא עלמא. אבל שמשא אסחר לה ביי"ב ירחין, וסיהרא בכל ירחא, וכלא אצטריך הכי. דשמשא בזמנא דנפיק מגו ההוא סתימו, חילא נטיל לה לדברא עלמא, כל מאי דאצטריך. וכלא אתכליל בתריסר, לקבל תריסר שבטין קדישין, דהכי קאים שרשא דכל נשמתין, ודכי אשתרשו כל ברין דעלמא. ולזמנין אנון תליסר, ודא לקבל לוי דלא סליק במננא בהדי אחוהי. אבל כלא רזא איהו.

ושכינתא דאיהי סיהרא, אפיקת עובדין דקודשא בריך הוא לעלמא. בגין כך כל חילא וחילא דנטלת מנה, בה אסחרת גלגולא בכל עלמא, עד דישתפחון מלין שלמין בכל חיליהון, ולבתר תריסר ירחי יהדרון מלין

36. עי' עץ חיים, שער העיבורים פרק ב, ג, ד.

37. עי' אדיר במרום עמ' רלה-רלו ושם מפרש רבינו באורך סוד: "מוציא חמה ממקומה".

38. בשנים מעוברות שהם ג"ח אד"ט למחזור.

חֲדָשִׁים, יִחְזְרוּ הַדְּבָרִים כְּבַתְחִלָּה. וְעַם
כָּל זֶה, יֵשׁ [אַחֵר עֲשׂוֹר] יָמִים יִתְרוֹן
לְשִׁמְשׁוֹ עַל הַיָּרֵחַ, וּבִגְלָלָם נִמְצָא עֲבוּר
הַיָּרֵחַ.³⁹ וְזֶה סוּד [הַפָּסוּק]: שְׁמוֹר אֵת
חֲדָשׁ הָאֲבִיב (דְּבָרִים מו,א) שְׂיִיחָא אֲבִיב
בּוֹמֵנוּ (ספרי שם).

פִּבְּקֶדְמִיתָא. וְעַם כָּל דָּא אֵית יוֹמִין
דְּאֻסְיָה שְׁמָשָׁא עַל סִיחָרָא, וּבְגִינֵיהּ
אֶשְׁתַּכַּח עֲבוּרָא דִּיחָרָא. וְרָזָא דָּא שְׁמוּר
אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב (דְּכֵרִים טז, א) שְׁיֵהָא
אָבִיב בְּזִמְנֹהּ (ספרי שם).

בא וְרָאָה, אָף עַל פִּי שְׁהַדְּבָרִים נִמְצְאִים
לְמַטָּה [בְּבַחֲבִיתָ] הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְהַשְׂכִּינָה [שֶׁמֶשׁ וִירַח], מִכָּל מְקוֹם
אֵימָא עֲלָאָה עוֹמֶדֶת עֲלֵיהֶם תָּמִיד וְלֹא
עוֹזֶבֶת אוֹתָם, בְּשִׁבְלִי לְחֻזַּק הַדְּבָרִים
כְּפִמוּ שְׁצָרֶיךָ, וּבְשִׁבְלִי שְׁיוּדֶעַ שְׁהַכֵּל
עוֹמֵד בְּחִבּוּר עֲלִיוֹן, וְאִין פְּרוּד כֻּלָּל חֶסֶם
וְשָׁלוֹם. וְזֶה סוּר הַחֲדָשִׁים הַמְּעוֹפְרִים
[שֶׁל שְׁלֹשִׁים יוֹם]. וְהַסּוּר הוּא, בְּגֻלָּל כַּח
יְהוָה שְׁנוּמֵל הַשֶּׁמֶשׁ יוֹתֵר [מִהִירָתָ] ⁴⁰ מִסּוּר
שֶׁל אֵימָא הֵם [הַחֲדָשִׁים הַמְּעוֹפְרִים].
אוּלָּם הַשְׂכִּינָה [הִירָתָ] אֵינָה נוֹטֶלֶת כַּח
אֶלָּא מִהַמְּקוֹלָד [הַשֶּׁמֶשׁ]. וְכַאֲשֶׁר
מִתְחַזֶּקֶת אֵימָא בְּאוֹרוֹת שְׁלָהּ, [אֲזַ]
נוֹדַעַת וְנִרְאִיתָ, וּבְגֻלָּלָהּ נִמְצְאָ יוֹם
[אַחֵר] נוֹסֵף בְּרֹאשׁ הַדָּשׁ. בְּגֻלָּל [שִׁיּוֹם
אַחֵר] הוּא מִצֵּד זְעִיר אֲנִפִּין [הַמְּקוֹלָד],
[יּוֹם] אַחֵר מִצֵּד אֵימָא.

תָּא חֲזִי, אָף עַל גַּב דְּמַלְיִן קִימִין לְתַתָּא
בְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא וּשְׂכִינְתָּהּ, אָבֵל אָמַר
עַלְלָה קִימַת עֲלִיהוּ תְדִיר וְלֹא שָׁבַקַת
לֹו, בְּגִין לְאַתְקַפֵּא מְלִין פְּדָקָא חֲזִי.
וּבְגִין דִּישְׁתַּמּוּדַע דִּכְלָא קָאִים בְּחִבּוּרָא
עַלְלָה וְלִית פְּרוּדָא כָּלֵל חֵס וְשְׁלוֹם.
וְרָזָא דָּא יִרְחִין מְעַבְרִין, וְרָזָא אִיהוּ,
דִּהָא בְּגִין חִילָא דָּא דִּנְטִיל שְׁמַשָּׁא יְתִיר,
מִרְזָא דְּאָמַר אַנּוּן. אָבֵל שְׂכִינְתָּא לֹא
נְטִילַת חִילָא אֱלֹא מִמַּלְכָּא. וְכֵד אֶתְתַּקַּפַּת
אָמַר בְּנֵהוּרִין דִּילֵהּ, אֶשְׁתַּמּוּדַעַת
וְאַתְחִזִּיאַת, וּבְגִינָה אֶשְׁתַּכַּח הֵהוּא יוֹמָא
דְּרִישׁ יִרְחָא יְתִיר. בְּגִין דְּחֵד אִיהוּ
מִסְטָרָא דְּזַעִיר אַנְפִּין וְחֵד מִסְטָרָא
דְּאָמַר.

וּלְפִי סֵדֶר הַפּוּדוֹת, יֵשׁ חֲמִשָּׁה חֲדָשִׁים
מְלֵאִים [בְּקִבְעוֹת], בְּסוֹד ה' עֲלָאָה [שֶׁל
הַשֵּׁם הַיּוֹי"ה, שְׁכָנֹגֵד אִימָא] שְׁמַת־פְּשֻׁמַּת
לְמַטָּה [בְּשִׁכְיִנָּה], וְשְׁנֵי [חֲדָשִׁים] נִשְׁאָרוּ
לְחֻבֵּעַ, לְפִי הַנְּהֻגַת הָעוֹלָם, [חֲדָשׁ]

וּלְפָנָם סִדְרֵי רִזְיוֹן, ה' יִרְחִין אֲנֹן מְלָאִים,
בְּרִזָּא דִּה' עַל־אָה דְּאַתְּפִשֻׁט לְתַתָּא.
וּתְרִין אֲשַׁתְּאֲרוּ לְאַשְׁמֹדַעִי, לְפָנָם
דְּבִרְנֹתָא דְעֵלְמָא, חַד מִסְטְרָא דְזַעִיר

39. דהיינו שמוסיפים חודש אחד לכל שש שנים.

40. מחזור השמש הוא שס"ה יום והירח שנ"ה ועוד.

אֶחָד מִצַּד וְעֵיר אֲנִפִּין, וְאַחַד מִצַּד אִימָא.
וְכַאֲשֶׁר הֵם כְּסֻדְרָן,⁴¹ אִימָא שׁוֹלֵטָת לְפִי
כּוֹחָה וְעֵיר אֲנִפִּין לְפִי כּוֹחִי. וְכַאֲשֶׁר הֵם
[שְׁנֵי הַחֲדָשִׁים] מְלָאִים, [זֶה] בְּגִלָּל
שְׁאִימָא חֻזְקָה אֶת אוֹרָה כְּמוֹ שְׁרָאוֹי לְפִי
אוֹתוֹ זְמַן, וְכַאֲשֶׁר הֵם [שְׁנֵי הַחֲדָשִׁים]
חֲסֵרִים, אִימָא גַם כֵּן הַסְתִּירָה אוֹרָה
[כְּדִי] לְהַעֲמִיד הַדְּבָרִים בְּגִבּוּלָם.

אֲבָל בְּזִמְנָן שְׁרָאוֹי [בְּשָׁנָה מְעַבְרָת],
אִימָא מִתְחַזְקָת לְפִי כּוֹחָה, וּמִתְגַּלָּה
חֲדָשׁ אַחַד בְּגִלָּלָהּ, וְזֶה חֲדָשׁ הָעֵבוֹר.
וְהַכֵּל בְּשִׁבּוּל גִּיסָן שְׂיָהָא בְּזִמְנָן.
שְׁהַחֲדָשִׁים מְנִיסָן עַד תְּשֻׁרֵי הֵם [בְּחִינָת]
הַנוֹקְבָא,⁴² וְכֵאן צְרִיךְ שְׁמִירָה.⁴³ וּמִי
שׁוֹמֵר? אִימָא עֲלָהּ שׁוֹמֵרֵת וְדַאי. וְזֶה
סוּד וְאִי' [גִּימְטְרִיָּה שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר], שְׁאִי
גָּנוּז בְּפָנִים, מִצַּד אִימָא. וְלִפְעָמִים
מִתְגַּלָּה, וְהֵם שְׁלֹשָׁה עָשָׂר [חֲדָשִׁים]. וְזֶה
לִי, שֶׁהוּא מִצַּד אִימָא,⁴⁴ שֶׁפָּרַשׁ לְעֵבוֹדָה
הַקְדוּשָׁה לְמַעְלָה, וְאִינוּ עוֹמֵד בְּחֻשְׁבוֹן
[הַשְׁכָּטִים].

וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה נִקְרָא עֵבוֹר? אֵלָּא
בְּשָׁעָה שְׁמִתָּעָפְרִים הַכְּנִים בְּתוֹךְ
אֲמוּתֵיהֶם, מִתְחַזְקִים בְּזֶה הַקָּשֶׁר שְׁלֹא

אֲנִפִּין וְחַד מִסְטָרָא דְאִמָּא. וְכַד אֲנוּן
כְּסֻדְרָן אִמָּא שְׁלֵטָת בְּדִילָהּ וּז"א בְּדִילָהּ.
וְכַד אֲנוּן מְלָאִים, בְּגִין דְאִמָּא אֲתִקִּיפָת
נְהוּרָא כְּמָה דְאֲתִחַזִּי לְפִי הָהוּא זְמַנָּא.
וְכַד אֲנוּן חֲסֵרִין אִמָּא נְמִי אֲסִתִּירָת
נְהוּרָא לְאִקְמָא מְלִין בְּתַחֲוִמֶיהוּ.

אֲבָל בְּזִמְנָא דְאֲתִחַזִּי, אִמָּא אֲתִתְקַפָּת
בְּדִילָהּ, וְאֲתִגְלִי יִרְחָא חַד בְּגִינָהּ, וְדַא
חֲדָשׁ הָעֵבוֹר. וְכֵלָּא בְּגִין גִּיסָן דִּיהָא
בְּזִמְנָהּ. דִּיחֲרִין מְנִיסָן עַד תְּשֻׁרֵי אֲנוּן
דְּנוֹקְבָא, וְהָכָא אֲצִטְרִיךְ שְׁמִירָה. וּמִאֵן
נָטַר? אֵלָּא אִמָּא עֲלָהּ נְטַרְת וְדַאי.
וְרָזָא דָּא וְאִי'. דָּא טְמִירָא אִיהִי לְגוֹ
מִסְטָרָא דְאִמָּא. וְלִזְמַנִּין דְאֲתִגְלִיָּא, וְאֲנוּן
תְּלִיסֵר. וְדַא לִי מִסְטָרָא דְאִמָּא
דְאֲתִפְרֵשׁ לְפִלְחָנָא קְדִישָׁא לְעֲלָא, וְלֹא
קָאִים בְּחֻשְׁבָּנָא.

וְאִי תִימָא אִמָּאִי אֲקָרִי עֵבוֹר? אֵלָּא
דְּבִשְׁעָתָא (דְאֲתַעְרֹ) [דְאֲתַעְבְּרוּ] בְּנִין
בְּגוֹ אֲמָהוֹן, אֲתִתְקַפּוּ בְּהֵאִי קְשִׁירָא דְלֹא

41. דהיינו שנה שיש בה ששה חדשים מלאים (שלשים יום) וששה חסרים (כ"ט יום).

42. עי' קיצור הכוונות, מסכת ראש השנה, עמ' קעג: "שנים עשר חדשים [בשנה] הם: ששה לזכר וששה לנקבה. מתשרי ועד ניסן לזכר, מניסן ועד תשרי לנקבה. וניסן לשניהם".

43. כמו שכתוב שמור את חדש האביב, ונוק' צריכה שמירה, עי' זהר מקץ ח"א, קצט, ע"ב; אוצרות רמח"ל, פרשת בוא, עמ' נד: "ליל שמורים הוא לה" - באבא. השכינה בגלות היא ליל. ואפילו באותו הזמן היא נשמרת מאבא, שנאמר בו: ואביו שמר את הדבר [דהיינו מלכות]. ושני מיני שמירות צריכות לה"; ושם בעמ' נה אומר שגם אימא שומרת, ע"ש.

44. עי' זהר שלח לך, ח"ג, קעא, ע"א.

לְהַפְרֵד מִמֶּנָּה [שְׁהָאם מְחִיָּה אֶת
הַעֲבָר]. אֲבָל הַסּוּד נֶעְלָם בְּפִנְיָמִיּוֹת
וְדָאִי. שְׁתַּקְדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשְׁכִּינָה
[זו"ן] נֹטְלִים הַכֹּל מֵאִמָּא, וְלֹא
עוֹשִׂים אֵלָּא כְּפִי מַה שְּׁנִמְלֹו מִמֶּנָּה.
זֶה [סוּד] הַגִּלְגּוּל, שְׁנֵאמַר בּוֹ: וְהוּא
מִסְבּוֹת מִתְהַפֵּךְ (אִיּוֹב לו, יב), גִּלְגַּל
שְׁחֹזֵר. שְׁאִימָא מִתְפַּשְׁטָת בְּתוֹךְ בְּנֵיהּ
[זו"ן], בְּנִשְׁמָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף, וְכָךְ הִיא
מְנִיעָה אֶת הַגּוֹף הַהוּא, שֶׁהוּא הַבְּנִים
שְׁלָה.⁴⁵ אֲבָל עֲבוּר [הַשְּׁנָה], הוּא
בְּזִמָּן שְׁמַתְעַבְרָת [אִימָא] בְּתוֹכָם
[זְעִיר וְנוֹקְבָא], בְּגוֹן עֲבוּר הַנִּשְׁמוֹת,
וְהִיא נֹדַעַת לְהִרְאוֹת [שְׁפָאן נֹסְפָא
עוֹד חֲדָשׁ].⁴⁶

בֹּא וִרְאָה, כָּל אֱלוֹ הַדְּבָרִים נֶעְלָמִים הֵן
לְמַעַלָּה, מִצַּד אִימָא וְדָאִי. וּבְגִלְלָא זֶה אֵין
לְאֻמוֹת הָעוֹלָם שִׁיכּוֹת לָהֶם, וְלֹא יִכְלִים
לְעֲמֹוד בָּהֶם. שְׁזֶה סוּד נֶעְלָם שְׁנִמְסַר
בְּאַהֲבָה לְיִשְׂרָאֵל, וְאֶסוּר לְגַלּוֹת אוֹתוֹ
לְאֻמוֹת כָּלָל.⁴⁷

בֹּא וִרְאָה, שְׁעַל פִּי הַסֵּדֶר הַזֶּה,
הַסִּתְרָה הַנְּהַגְתָּ הָעוֹלָם וְדָאִי. וְכָךְ
הַתְּחַלְקָה הַתּוֹרָה בְּדִרְגּוֹתֶיהָ לְהַעֲמִיד
הַתְּקוּן. וְכָפִי מִסְפַּר הַשְּׁבָתוֹת שְׁנִמְצָאוּ
[בַּשְּׁנָה], כִּךְ נִמְצָאוּ הַפְּרָשׁוֹת. וְאִם

לְאַתְפָּרְשָׁא מִנָּה. אֲבָל רְזָא סְתִים לְגוֹ
וְדָאִי. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינָתָה כְּלָא
נְטָלִין מֵאִמָּא, וְלֹא עֲבָדִין אֵלָּא כְּפֹּם
מֵאִי דְנְטָלִין מִנָּה. וְדָא גִלְגּוּל, דְּאֶתְמַר
בֵּיהּ: וְהוּא מִסְבּוֹת מִתְהַפֵּךְ (אִיּוֹב לו, יב)
גִּלְגַּל שְׁחֹזֵר. דְּאִמָּא אֶתְפַּשְׁטָת גּוֹ בְּנֵיהָ
כְּנִשְׁמָתָא גּוֹ גּוּפָא. וְהִכִּי אֲנִיעַת לָהּ
לְהֵהוּא גּוּפָא דְאִיהוּ בְּנִין דִּילָהּ. אֲבָל
עֲבוּר, בְּזִמָּנָא דְאַתְעַבְרָת בְּגוֹיָהּ, כְּגוֹן
עֲבוּר נִשְׁמָתִין וְאַשְׁתְּמוּדַעַת לְאַתְחִזָּא.

וְתֵא חֲזִי, כְּלָהוּ אֵלִין מְלִין סְתִימִין אֲנוּן
לְעֵלָּא מִסְטָרָא דְאִמָּא וְדָאִי. וּבְגִין דָּא
אֲמִין דְּעֵלְמָא לֹא קִימִין בְּהוּ וְלֹא יִכְלִין
לְמִיקָם בְּהוּ. דְּדָא רְזָא סְתִים דְּאֶתְמַסַּר
בְּרַחֲמֵימּוֹתָא לְיִשְׂרָאֵל, וְאֶסִּיר לְגַלְיָא לָהּ
לְאֲמִין כָּלָל.

וְתֵא חֲזִי, הִכִּי עַל סִדְרָא דָּא אֶסְתַּדֵּר
דְּבִרְנוּתָא דְּעֵלְמָא וְדָאִי. וְהִכִּי אֶתְפָּרְשָׁת
אוֹרִיתָא בְּדִרְגָּהָא לְאַקְמָא תְּקוּנָא. וּכְפֹּם
יוֹמֵי שְׁבַת דְּאַשְׁתַּכְּחוּ, הִכִּי אֶשְׁתַּכְּחוּ
פְּרָשִׁין. וְאִי תִימָא יִתִּיר אֲנוּן. הִכִּי אִיהוּ

45. זֶה בְּחִי' עֲבוּר הַחוּדֶשׁ, שְׁאִינוּ דָּבַר חֲדָשׁ אֵלָּא הוֹסַפָּה שֶׁל יוֹם אֶחָד.

46. עֲבוּר הַחוּדֶשׁ דִּהְיִינוּ כְּשִׁישׁ הוֹסַפָּה שֶׁל יוֹם אֶחָד, זֶה סוּד הַגִּלְגּוּל, כְּנִשְׁמָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף. עֲבוּר הַשְּׁנָה, כְּשִׁישׁ
חוּדֶשׁ נוֹסֵף, זֶה סוּד עֲבוּר נִשְׁמָה, כְּלוּמֹר, שְׁנִתּוֹסַפְתָּ נִשְׁמָה חֲדָשָׁה עַל הַנִּשְׁמָה הַקִּימָת (עֵיין שַׁעַר הַגִּלְגּוּלִים
הַקְדָּמָה שְׁנִייה) וְאֶצְלֵינוּ יִתּוּסֵף חוּדֶשׁ אֶחָד בַּשְּׁנָה.

47. עִי' כְּתוּבוֹת קִיא, ע"א.

תאמר, יש יותר [פרשיות משבועות]⁴⁸, כך הוא ודאי. אבל כאן יש סוד. הפרשיות הם מצד של זעיר אנפין, וכנגד כל פרשה נמצאת מרפבה למעלה כמו שראוי. ולכל שבת, נמצא פרשה בסוד שלה ממש.⁴⁹ ולפעמים יש שתי פרשיות, וזה סוד חבור של אימא [בזעיר אנפין] שמתגלת, ונודעת בחד עם בנה [ז"א]. ועם כל זה, אחד הם, ולא נפרדים. ולפעמים [בשש פרשיות המהבורות נפרדות] נפרדת מהם, וזה בשנת העבור ודאי. שכל נודעת למעלה, אימא יחד עם בנה.

בא וראה, תקון זה עומד להנהיג את העולם, לפי הזמן שהתחלק במדרגותיו. והתקון עולה ביום השבת, על פי אותם [אנשים] שעולים לקרא בתורה. ופחות משבעה לא עולים.⁵⁰ שהרי תקון זה [של העליה לתורה] נצרך לתקון הראוי בעולם. לפיכך הכל הצריך לפי סוד המדרגות [ז"ת] בשהן בשלימות. אבל בשאר ימים [בשקוראים בתורה] הם לא כך, אלא בדרכים אחרות מתחלקים הסודות. ולא הצטרף אליה מה שצריך.⁵¹

אבל סוד הפרשיות [לפי] חשבון הפסוקים נמדדו לפי שעור עליון, לפי

ודאי. אבל הכא רזא. פרשין מסטרא דזעיר אנפין, ולכל פרשתא רתיכא אשתכחת לעלא פדקא חזי. ולכל שבת אשתכחת פרשתא ברזא דילה ממש. ולזמנין אית תרין פרשיות. ורזא דא חבורא דאמא דאתגליא, ואשתמודעת בהדי ברה. ועם כל דא חד אנון ולא מתפרשאן. ולזמנין מתפרשאן מניהו, בשתא דעבורא ודאי. דהכי אשתמודעת לעלא, אמא בהדי ברה.

תא חזי, תקונא דא קאים לדברא עלמא, לפום זמנא דאתפרש בדרגוהי. ותקונא סליק ביומא דשבתא באנון דסלקין למקרי באורייתא. ופחות מז' לא סלקין. דהא תקונא דא אצטריך לתקונא דאתחזי בעלמא. בגין כך כלא לפום רזין דדרגין בשלימו אצטריך. אבל בשאר יומין לאו אנון הדי, אלא באורחין אחרנין מתפרשאן רזין, ולא אצטריך אלא מאי דאצטריך.

אבל רזא דפרשין בחשבנא דקראי, לפום שיעורא עלאה אשתערו, לפום

48. יש ג'ן פרשיות וכחמישים שבועות; ת"ז תי' מב, פב, ע"א.

49. עי' זהר ויקהל ח"ב, רז, ע"ב.

50. כנגד ימי השבוע, עי' מגילה כא, ע"א.

51. שלשה עולים בשני וחמישי, ארבעה עולים בר"ח ובחזה"מ, ובשאר המועדים יש חמשה עולים, וביחוד פ' ששה עולים.

צְרוּפֵי שְׁמוֹת שֶׁהֶצְטָרְפוּ לְכָלֹל בְּהֵן כָּל הַבְּרוּאִים וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם וְדָא. וְכָל פְּרָשָׁה הִיא בְּלֹלוֹת אַחַת, שֶׁל אוֹתָם הַצְרוּפִים שְׁתֻּלְּוִים בְּמִדְרָגָה אַחַת עֲלִיוֹנָה, שֶׁמִּחֲבֶרֶת אוֹתָם.

אָבֵל תָּא חֲזִי, תְּקוּנִין אֵלִין מִסְטָרָא דְאַבָּא וְאַיְמָא אַנּוּן, דְּאַנּוּן בְּנִינָא לֵה לְאוּרִיתָא הֵכִי בְּכֻמָּה רִזִּין עֲלֵאִין. וְאַנּוּן אֶקִּימוּ בְּלֵהוּ צְרוּפִין דְּאַתְחֲזִין לְאַתְחֲבָרָא בְּחֻדָּא. וּבְגִין כֶּךָ אַנּוּן פְּתוּחוֹת וּסְתוּמוֹת. פְּתוּחוֹת מִסְטָרָא דְחֻכְמָה פִּתְחָא. סְתוּמוֹת מִסְטָרָא דְבִינָה צִירִי. צִיר וְחֻתִּים. וְכָלֹא בְּמִנְיָא קָאִים לְפֻּם סְתִימוּ דְשַׁעוּרָא עֲלֵאֵה.

אָבֵל תָּא חֲזִי, תְּקוּנִין אֵלִין מִסְטָרָא דְאַבָּא וְאַיְמָא אַנּוּן, דְּאַנּוּן בְּנִינָא לֵה לְאוּרִיתָא הֵכִי בְּכֻמָּה רִזִּין עֲלֵאִין. וְאַנּוּן אֶקִּימוּ בְּלֵהוּ צְרוּפִין דְּאַתְחֲזִין לְאַתְחֲבָרָא בְּחֻדָּא. וּבְגִין כֶּךָ אַנּוּן פְּתוּחוֹת וּסְתוּמוֹת. פְּתוּחוֹת מִסְטָרָא דְחֻכְמָה פִּתְחָא. סְתוּמוֹת מִסְטָרָא דְבִינָה צִירִי. צִיר וְחֻתִּים. וְכָלֹא בְּמִנְיָא קָאִים לְפֻם סְתִימוּ דְשַׁעוּרָא עֲלֵאֵה.

וְהִיא פְּרָשָׁתָא אֲשֶׁתְּפַחַת כְּגוֹן רִישֵׁי מִשְׁרִין, וּמִמְנָא קָאִים לְשִׁמְשָׁא לֵה, וְכֻמָּה מִשְׁרִין מִתְּפָרָשָׁאן תְּחוּתָה לְפֻם צְרוּפֵי שְׁמָהּ, וּלְפֻם אֲתוֹן דְּאַתְפְּלִילוּ תַּמָּן בְּשַׁעוּרָא שְׁלִים. וּבְזִמְנָא דְצְרוּפִין מִצְטָרְפִין, סְלִיק צְרוּפָא מִעֲלָא לְתַתָּא, וְאַהֲדָר מִתְתָּא לְעֲלָא וְאַתְחֲבָר רִישָׁא וְסוּפָא בְּחֻדָּא. בְּלֵהוּ צְרוּפִין מִצְטָרְפִין בִּינִינָהוּ. בִּינּוֹן דְּאֵלִין מִצְטָרְפִין נִהִירוּ נְטִיל לְתַתָּא לְהֵהוּא מִמְנָא דְקָאִים לְשִׁמְשָׁא לֵה, וְחִילָא אֲתַפְּלַג לְכָל מִשְׁרִין דִּילָה

וְאוֹתָהּ פְּרָשָׁה נִמְצְאָת בְּרִגְמָת רִאשֵׁי מַחֲנוֹת [בְּלֹמֶר, כָּל פְּרָשָׁה הִיא בְּרָאשׁ לְמַחֲנוֹת], וּמִמְנָה עוֹמֵד לְשִׁמּוֹשׁ אוֹתָהּ, וְכֻמָּה מַחֲנוֹת מִתְחַלְקִים תַּחְתּוֹ, לְפִי צְרוּפֵי שְׁמוֹת, וּלְפִי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּכְלְלוּ שֵׁם בְּשַׁעוּר שְׁלֵם. וּבְשַׁעוּר שֶׁמִּצְטָרְפִים הַצְרוּפִים, עוֹלָה צְרוּף מְלֻמְעָלָה לְמִטָּה, וְחוּזוֹר מְלֻמְעָלָה לְמִטָּה, וּמִתְחַבֵּר רִאשׁ וְסוּף בְּאַחֶד. כָּל הַצְרוּפִים מִצְטָרְפִים בִּינֵיהֶם. וְכֹאשֶׁר אֵלּוּ מִצְטָרְפִים, הָאֶרֶה נִמְשַׁכֵּת לְמִטָּה לְאוֹתוֹ מִמְנָה שְׁעוֹמֵד לְשִׁמּוֹשׁ אוֹתָהּ [אֶת הַפְּרָשָׁה], וְחִבָּה מִתְחַלֵּק לְכָל הַמַּחֲנוֹת שֶׁלּוֹ בְּרָאוּי.

וְהִיא פְּרָשָׁתָא אֲשֶׁתְּפַחַת כְּגוֹן רִישֵׁי מִשְׁרִין, וּמִמְנָא קָאִים לְשִׁמְשָׁא לֵה, וְכֻמָּה מִשְׁרִין מִתְּפָרָשָׁאן תְּחוּתָה לְפֻם צְרוּפֵי שְׁמָהּ, וּלְפֻם אֲתוֹן דְּאַתְפְּלִילוּ תַּמָּן בְּשַׁעוּרָא שְׁלִים. וּבְזִמְנָא דְצְרוּפִין מִצְטָרְפִין, סְלִיק צְרוּפָא מִעֲלָא לְתַתָּא, וְאַהֲדָר מִתְתָּא לְעֲלָא וְאַתְחֲבָר רִישָׁא וְסוּפָא בְּחֻדָּא. בְּלֵהוּ צְרוּפִין מִצְטָרְפִין בִּינִינָהוּ. בִּינּוֹן דְּאֵלִין מִצְטָרְפִין נִהִירוּ נְטִיל לְתַתָּא לְהֵהוּא מִמְנָא דְקָאִים לְשִׁמְשָׁא לֵה, וְחִילָא אֲתַפְּלַג לְכָל מִשְׁרִין דִּילָה

52. עי' ת"ז תי' ע, קנח, ע"א קנט ע"ב.

53. עיי"ש.

נמצא ששעור [הפסוקים] בפרשיות [הוא] לפי התקונים העליונים שתקנו בה אבא ואימא [דהינו חכמה – פתח, ובינה – צירי], להעמיד כל דבר במקומו פראוי. ושעור הקריאה [הוא] שעור התקון שמתקנים ישראל בכל שבת, להעמיד התקון העליון. ובגלל התקון, צריך לברך ברכה בראשונה, כמו שנתבאר [לעיל].

ומי שידע לעורר [לכון] בסודות העליונים, בעת שרואה באיזה מקום עומדים [לקרוא] בספר זה, יתפוס רצונו [יכון] בזמן שמברך הברכה, כדי להמשיך כח לפי המדרגה. והוא צריך לחבר שתי אותיות - אות אחרונה מהקריאה הקודמת, ואות ראשונה מהקריאה שנראית לו [עתה], ולחבר אותם באחד. ונקוד שלהם הוא נקוד התורה, דהינו חולם.⁵⁴ ואז מתחברות מדרגות אלו באלו, וכח יורד ממדרגה למדרגה, עד שמתמלאים כלם כח וברכות, והתקון עולה פראוי.

אחר שקרא, צריך לגלול אותו [ספר תורה] בבתחלה.⁵⁵ שהרי בשעה שפתח אותו אחרי שנמל רשות [מאימא עלאה], בברכה ההיא [הראשונה] התגלו האורות להתקון, בסוד של מעמים ונקודות, כמו שנתבאר. ואחר כך יגלול אותו, שעכשיו הדבר חוזר

בדקא חזי. אשתכח שיעורא דפרשין, לפום תקונין עלאין דאתקינו בה או"א לאקמא כל מלה באתרה בדקא יאות. שיעורא דקריאן, שיעורא דתקונא דמתקני ישראל בכל שבתא לאתקימא תקונא עלאה. ובגין תקונא, אצטריך לברכא ברכתא בקדמיתא כמה דאתמר.

ומאן דידע לאתערא ברזין עלאין, בזמנא דחמי באן אתר קמין בספרא דא, יטל ברעותה בזמנא דצריך ברכתא, בגין לאמשכא חילא לפום דרגא. ואצטריך לה לחברא תרין אתון. את בתראה מקריאה קדמאה, ואת קדמאה מקריאה דאתחזי לה, לחברא להו כחדא. ונקודא דלהון, נקודא דאורייתא דא חולם. כדין מתחברין דרגין אליון באליון, וחילא נחית מדרגא לדרגא, עד דאתמלן כלוהו חילא וברכאן ותקונא סליק בדקחזי.

לבתר דקרי אצטריך לגללא לה בבקדמיתא. דהא בשעתא דפתח לה בתר דנטיל רשו, בההיא ברכתא אתגלן נהורין לאתקנא ברזא דטעמים ונקודות כמה דאתמר. לבתר גלל לה, דהשתא אתהדרת מלה בסתימו לגבי קצה

54. שהתורה היא ד"א, תפארת, עמודא דאמצעיתא, נקוד חולם; כוונה זו של הקורא בתורה, אינה נמצאת בשום מקום, לא בשער הכוונות של האריז"ל ולא בנהר שלום של הרש"ש.

55. עי' שו"ע אור"ח קלט, סעי' ד. ע"ע לעיל אצל מס' 27.

בהעלם לגבי תקצה התחתון על ידי
הברכה האחרונה [שאומר], והכל צריך.
וגם כאן צריך להחזיר פניו לימין,
שהתורה בלה בסוד ימין, [כמו
שכתוב]: ותורה אור (משלי ו, כג) ודאי.

אז: והמשפלים יזהרו בזהר הרקיע
(דניאל יב, ג) [יזהרו - אלו] טעמים
ונקודות שמתגלים בקריאה של ספר
תורה ונתקנו בהם. שהרי עד שלא
יורדים [הטעמים ונקודות] למטה עליו
[דהינו, על ספר התורה], הם נעלמים.
וכאשר יורדים [על ידי הקריאה],
מתגלים בו. לפיכך, יזהירו בזהר הרקיע
דווקא. שהרי בתוך הזהר שהוא של
התורה הם גראים, מאירים ושולטים.
ובזמן שנתנה התורה לישראל על הר
סיני, מצד של הקדוש ברוך הוא
והשכינה [זו"ן] נתנה, [וזה סוד: תגים
ואותיות]. אבל שם נתנו גם בן טעמים
ונקודות, מצד אבא ואימא.

אז: משה ידבר והאלהים יענו בקול
(שמות יט, יט). וזה סוד, המשפלים יזהירו
בזהר הרקיע בודאי. שמושה היה מדבר
באותם טעמים ונקודות, להמשיך אותם
מלמעלה למטה כלפי התורה. וכך היו
נמשכים ונכללים באותו הקול שהוא
זהר הרקיע, תורה ודאי. לפיכך: יענו
בקול. ובגלל זה: ויוצא משה את העם
וגו' (שם שם, יז), שהרי כמו שזמנו
מדרגות למעלה להתקן בכמה תקונים,
כך ישראל [הוכנו] למטה. ובמשה

תמאה, בהיהא ברכתא אחרונה וכלא
אצטריך. והכא נמי אצטריך לאהדורי
אפה לימינא, דאורייתא כלא ברזא
דימינא, ותורה אור (משלי ו, כג) ודאי.

כדין והמשפלים יזהרו בזהר הרקיע
(דניאל יב, ג) טעמים ונקודות דמתגלין
בקריאה דספר תורה, ואתתקן בהו. דהא
עד לא נחתין הכי לתתא לגבה, סתימון
אנון. וכד נחתין מתגלין בה. בגין כך
יזהירו בזהר הרקיע דיקא. דהא בגו
ההוא זהר דאורייתא אתחזין אלין מנהרן
ושלטין. ובזמנא דאתיהיבת לישראל
אורייתא על טורא דסיני, מסטרא
דקודשא בריך הוא ושכינתה אתיהיבת.
אבל תמן נמי אתיהיבו טעמים ונקודות
מסטרא דאבא ואימא.

כדין משה ידבר והאלהים יענו בקול
(שמות יט, יט) רזא דא המשפלים יזהירו
בזהר הרקיע ודאי. דמשה הוה מליל
באנון טעמים ונקודות, לאמשכא לון
מלעלא לתתא לגבי אורייתא. והכי הוה
מתמשכן וכלילן בההוא קלא דאיהו
זהר הרקיע, אורייתא ודאי. בגין כך
יענו בקול. בגין דא ויוצא משה את
העם וכו' (שם שם, יז) דהא כמה
דאזדמנו דרגין לעלא לאתתקנא בכמה
תקונין, הכי ישראל לתתא. ובמשה

כתוב: וגם בך יאמינו לעולם (שם, ט)
 שם, ט), שהרי אז ראו כחו ודאי,
 להמשיך הדברים בתקון שלם מלמעלה
 למטה.⁵⁶ ובגלל זה, לכל המורא הגדול
 – שגודל והולך ודאי. אשרי חלקם של
 ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

כתיב וגם בך יאמינו לעולם (שם, ט)
 דהא פדין חמו חילה ודאי לאמשכא
 מלין בתקונא שלים מעלא לתתא. ובגין
 דא לכל המורא הגדול דאסגי ואזיל
 ודאי. זכאה חולקיהון דישראל בעלמא
 דין ובעלמא דאתי.

והנה אליהו הנביא הנאמן בא,
 פתח ואמר, רבי רבי, ודאי: והמשפלים
 יזהירו כוהר הרקיע, אלו טעמים
 ונקודות. שבשעה שישראל עומדים
 בתפלה, כמה שגעים נפתחים עבורם.
 ונאמר בהם: אדני שפתי תפתח (תהלים
 נא, ז). ואדני הוא [במלוי: אל"ף דל"ת
 נו"ן יו"ד, כמנן] תרע"א [שער],⁵⁷ וזה
 הפתח. ובמה נפתח? אלא בפה שנפתח
 לתפלה, נפתח זה השער עבורו, בשתי
 השפות בודאי, שמהם שתי דלתות
 קימות באותו שער, לפתוח אותן
 ולסגור אותן לפי הזמן, כמו שצריך, והן
 נצח וחוד.

והא אליהו נביאה מהימנא אתי
 פתח ואמר, ר' ר' ודאי והמשפלים
 יזהירו כוהר הרקיע אלין טעמים
 ונקודות. דבשעתא דישראל קימין
 בצלותא כמה תרעין מתפתחין בגיניהו.
 ואתמר בהו: אדני שפתי תפתח (תהלים
 נא, ז). ואדני איהי תרע"א, ודא פומא.
 במאי אתפתח. אלא בפומא דאתפתחת
 לצלותא אתפתחת האי תרעא לגבה,
 בתרין שפון ודאי דמניהו תרין דלתות
 קימין בההיא תרעא לפתחא לון ולסגרא
 לון לפום זמנא כמה דאצטריך, ואלין
 נ"ה.

ועוד, נצח וחוד [הם כנגד] שתי מזוזות
 [השער], שבהן קימות דלתות אלו, שהן
 השכינה העליונה [אימא] והשכינה

ועוד, נ"ה תרין מזוזות, דבהו קימין
 דלתות אלין, דאנזון שכינתא עלאה
 שכינתא תתאה. ואצטריך למקבע מזוזא

56. דהיינו להמשיך הטעמים והנקודות שאינם כתובים.

57. תרע"א, בלשון הקודש זה שער; ראה הענין הזה מפורט באדיר במרום עמ' רפח-רפט: "והנה הדלת הוא הסוגר
 השער, ובבחינה הזאת נקראת הנוקבא דלת, בסוד מה שהיא סוגרת את הד"א שלא יהיה מושג אל
 התחתונים... ובסוד זה הדלת נקראת דלת. וכל זה נעשה בשם שלה שהוא אדני. וזה השם עצמו לפעמים
 יפעול בסוד דלת הסוגר את השער, ולפעמים בסוד שער פתוח... אך כדי להעשות בה פתיחה וסתימה צריך
 שיגיע אליה התעוררות מלמעלה. וזה כי הנ"ה דד"א הם שורש לנוק' כנ"ל, ולכן הם מתגלים בה בבחינה
 הזאת של סגירה ופתיחה. ובסוד זה הם מזוזא. וזה שמזוז"ה עולה אדני מפני שאע"פ שהם הנ"ה דד"א,
 אינם במקומן".

התחתונה. וצריך לקבל מוזה בימין⁵⁸
וזה השכינה⁵⁹ ששם כתובים [פרשיות]
שמע והיה אם שמע, וזה חסד וגבורה,
שבהם תקון השכינה בימין ושמאל.
וצריך לקשור הכל בימין וזה נצח,
שכתוב עליו: נעִימוֹת בִּימִינָךְ נֶצַח
(תהלים מז, יא). או [שהכל קשור בנצח]
מוזות, [נוטריקון] ו"ז מן"ט⁶⁰ לעמיתו
בהוד: כל היום דוה⁶¹ (איכה א, יג), אבל
בנצח, [הבית] נשמר⁶².

ועוד, נצח דא משיח בן דוד. הוד דא
משיח בן יוסף. בזמנא דשכינתא
אתקשרת במשיח בן דוד לימין, בדין
זו מות משיח בן יוסף דלא ימות,
ויכול לגאול אותה [השכינה]. וזה בעז,
שנאמר בו: ופרשת כנפיך (וגו') [על]
אמתך כי גאל אתה⁶³ (רות ג, טו). זה
שדי של המוזה, משיח בן יוסף שנקשר
בימין [נצח]. באותו זמן: ליני הלילה
(שם שם, יג) – בגלות. ⁶⁴אם יגאלך טוב
יגאל (שם) – זה גואל קרוב, שנאמר

בימינא, ודא שכינתא, דתמן פתיבין
שמע והיה אם שמע ודא חו"ג, דבהו
תקונא דשכינתא בימינא ושמאלא.
ואצטריך לקשרא כלל בימינא, ודא
נצח דכתיב בה נעִימוֹת בִּימִינָךְ נֶצַח
(תהלים טז, יא). בדין מוזות ו"ז מן"ט.
דבהוד, כל היום דוה (איכה א, יג). אבל
בנצח אתנטר.

ועוד, נצח דא משיח בן דוד. הוד דא
משיח בן יוסף. בזמנא דשכינתא
אתקשרת במשיח בן דוד לימין, בדין
זו מות משיח בן יוסף דלא ימות,
ויכול למפרק לה. ודא בעז דאתמר
בה: ופרשת כנפיך וכו' (רות ג, ט). דא
שדי דמוזה, משיח בן יוסף דאתקשר
בימינא. בההוא זמנא ליני הלילה (שם
שם, יג) בגלותא. אם יגאלך טוב יגאל,
דא גואל קרוב דאתמר בה: טוב שכן

58. עי' שרע יו"ד סי' רפ"ט ס"ב.

59. עי' זהר שם רנז ע"א; ועוד שם אדנ"י הוא כמנין מזו"ה (65), עיין עץ חיים, שער הכללים פ"ג.

60. עי' זהר חדש רות ק"ג ע"ב; ת"ז, ת' י, כה, ע"א; ת' כב, סו, ע"א.

61. דוה, אותיות הוד; זהר פנחס רמג, ע"א; שם כי תצא רפב, ע"א; עי' ת"ז לג, עז, ע"א; ובעץ חיים שער יח פ"ו,
פ"ט, ע"ב, ושער לה פ"ה.

62. כשהשכינה (המוזה) קבועה בימין (נצח), כוחות הטומאה (שהם מוגבלים בזמן) לא יכולים להכנס, עי' זהר
ח"ג, רסו, ע"א - ע"ב.

63. עי' לקמן תי' לה; בעז הוא בחינת נצח שבימין; אוצרות רמח"ל עמ' רעח; תקט"ו תפלות, ת' בקץ (סוף).

64. עי' ת"ז תי' כא, ג, ע"ב; אוצרות רמח"ל עמ' קצז: "ליני הלילה - הלא הוא שארית הלילה, הנשארה עד יאיר
היום, וגאולת ישראל שלמה תהיה".

בו: טוב⁶⁵ שכן קרוב (משלי כו), שפיון שנקשרה היא [השכינה] בימין, יכול הוא [משיח בן יוסף] לגאול אותה בלי למות. ואם לא יחפץ לגאול וגאלתיך אנכי (שם) – [אנכי – משיח בן דוד]. ודוד השתדל [בדבר] זה, לחבר השמאל בימין⁶⁶ אבל בשעה שחמאו ירבעם ורחבעם, נפרדו זה [השמאל] מן זה [הימין]⁶⁷ וסמרא אחרא התחזקה באותם עגלים [שעשה ירבעם] (ע"פ מלכים א יב, כח). אבל לעתיד לבוא, יחזור משיח בן יוסף להתקשר במשיח בן דוד. ואז: והיו לאחדים בידך (יחזקאל לו, יז), בראשונה משיח בן דוד, ומשיח בן יוסף מתקשר אחריו, לתקן תקון שלם בראוי.

בא וראה, הרבה שערים הם שנפתחים לתפלה של ישראל ודאי.

השער הראשון, שער היראה. ועד שלא נפתח זה [השער] אין שום שער נפתח. שהרי זה עומד ראשון לכולם. ובמה נפתח? אלא לזאת צריך האדם לשים בונתו בתחלה, שעל זה נאמר: ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתתוה אל היכל קדשך ביראתך⁶⁸ (תהלים ח, ח).

קרוב (משלי כו, י). דכין דאתקשרת איהי בימינא זכיל איהו למפרק לה בלא מותא. ואם לא יחפץ לגאול וגאלתיך אנכי. ודוד בהאי אשתדל לחברא שמאלא בימינא. אבל בשעתא דחבו ירבעם ורחבעם אתפרשו דא מן דא, וסטרא אחרא אתתקפת באנון עגלים. אבל לזמנא דאתי יהדר משיח בן יוסף לאתקשרא במשיח בן דוד. וכדין והיו לאחדים בידך (יחזקאל לו, יז) משיח בן דוד בקדמיתא, ומשיח בן יוסף מתקשר אבתרה לאתקנא תקינא שלים פדקא יאות.

ותא חזי, כמה תרעין אנון דמתפתחן לצלותא דישראל ודאי.

תרעא קדמאה תרעא דיראה. ועד לא יתפתח דא לית שום תרעא מתפתח. דהא דא קאים קדמאה לכלא. במאי יתפתח? אלא להאי אצטריך בר נש לשואה רעותה בקדמיתא, ואתמר בה: ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתתוה אל היכל קדשך ביראתך (תהלים ה, ח).

65. טוב, רמז למשיח בן יוסף כמו גואל שקשור ליסוד - יוסף; עיין שערי אורה עמ' מד, ז; אוצרות רמח"ל שם: "והיה בבקר - בעת ההיא למשיח בן אפרים יהיה".

66. עי' גם זהר בראשית ח"א, כו, ע"ב.

67. ירבעם היה משבט יוסף והוא בחינת שמאל ורחבעם משבט יהודה, בחינת ימין. עי' לעיל תי"ז, עמ' עה, אצל מס' 6.

68. עי' זהר תולדות ח"א קמא ע"א; על הפסוק: "ואני ברוב חסדך..." שצריך לומר בכניסתו לבית הכנסת, עי' קיצור הכוונות עמ' ו.

דהינו [מה שישים בוונתו] לקבל עליו
על מלכות שמים מצד השכינה על ידי
ציצית ותפלין. בציצית – להסתתר
תחת כנפי השכינה. בתפלין – לקשור
אותה [את השכינה] אליו. בתפלין של
ראש, לקשור אותה [השכינה] בראשו
יחד עם הקדוש ברוך הוא. בתפלין של
זרוע, לקשור אותה בזרועו.

השער השני, שער הנגון, וזה נפתח
בזמן שמנגנים ישראל לפסוקי דמורה.
שבשעה שהם מנגנים בהם בבית
הכנסת, כמה בעלי נגון [מלאכים]
עומדים לנגן אחריהם. וכאשר אלו
העומדים עולים ברוצן הלב ובשמחה
כמו שראוי, הקדוש ברוך הוא מחבב
את שירת ישראל יותר משירתם של
מלאכי עליון.⁹⁸ ואלו המלאכים לא
מקנאים בישראל, אלא אדרבא כלם
פותחים ואומרים: אשריך ישראל מי
כמוך וגו' (דברים לג, כט). באותו זמן,
נוסף בהם [במלאכים] אור על אור,
שמחה על שמחה, ולפיכך כלם חפצים
תמיד בסובבתם של ישראל.

השער השלישי, שער הברכה,
[דהינו] שער ההיכלות העליונים, שכלם
עומדים להתקן על ידי ישראל. ומתי
נפתח? אלא בזמן שאומרים ישראל
ברכו. אז ממנה אחד עומד, ונקרא שמו

ודא לקבלא עלה על מלכות שמים
מסטרא דשכינתא בציצית ותפלין.
בציצית לאסתתרא תחות גרפין
דשכינתא. בתפלין לקשרא לה עלה.
בתפלין דרישא לקשרא לה ברישה
בהדי קודשא בריך הוא. בתפלין
דזרועא לקשרא לה בדזרועה.

תרעא תנינא תרעא דנגונא. ודא
מתפתח בזמנא דמטאן ישראל לפסוקי
דזמרה. דבשעתא דאנון מנגנין בהו בבי
פנישתא, כמה מארי דנגונא קימין
לנגנא אבתריהו. וכד אנון מזמורין
סלקין ברעותא דלבא ובחדותא בדקא
יאות, קודשא בריך הוא מחבב לשירתא
דישראל יתיר משירתא דמלאכי עלאי.
ואנון מלאכין לא מתקנאין בישראל,
אלא אדרבא פלהו פתחין ואמרין
אשריך ישראל מי כמוך וכו' (דברים לג,
כט). בההוא זמנא אתוסף בהו נהירו על
נהירו חדותא על חדותא. ובגין כך
פלהו תאיבין תדיר לטיבותא דישראל.

תרעא תליתאה תרעא דברכתא. תרעא
דהיכלין עלאין, דכלהו קימין לאתתקנא
על ידיהון דישראל. ואימתי מתפתחא.
אלא בזמנא דאמרין ישראל ברכו. דהא
ממנא חד קאים ואקרי שמה ברכיאל

בְּרִיאַל⁷⁰, וְהוּא מְמַנָּה עַל כָּל הַהִיכָלוֹת
שְׁקִימִים לְהַתְקִין בְּרִבּוּי שָׁל כָּל
הַבְּרִכוֹת⁷¹, לַעֲלוֹת הַשְּׂכִינָה לְמַעְלָה
מִתְקַנֶּת בְּתַקּוּנֶיהָ, וּבִזְמַן שֶׁזֶה מִתְעוֹרֵר,
כֻּלָּם מְזֻמְּנִים לְהַעֲלוֹת הַבְּרִכוֹת שֶׁל
יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. לְפִיכָךְ קִדְּם
שְׁיִתְחִיל הָאָדָם בָּאֵלֹו הַהִיכָלוֹת, צְרִיךְ
לְבָרֵךְ: בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרֵךְ (וְגו') [לְעוֹלָם
וָעֶד]. וְזֶה [כְּשֶׁמִּתְפַּלֵּל] בְּצַבּוּר. וְאִם
מִתְפַּלֵּל יְחִיד, צְרִיךְ לִשֹּׁם רְצוֹנוֹ [דְּהֵינּוּ
בְּנִתּוֹ] לְאֵלֹו הַמִּילִים.

הַשְּׁעָר הַרְבִּיעִי, שֶׁעַר הַתְּפִלָּה [שְׁמוֹנָה
עָשָׂר]. בּוֹ: אֲדֵינִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח (תְּהִלִּים
נא, יז). כָּאֵן הַכָּל עוֹמֵד בְּלִחְשׁ. שְׁהָרִי
אִימָא מְזֻמְּנָת לְעַטּוֹר עֲטוּרוֹת לְבָנֶיהָ,
שְׁהוּא: קוֹל דְּמִמָּה דְּקָרָה⁷² (מְלָכִים א'
יט, ב) - שְׁקוֹל אַחֵר עוֹמֵד בְּחוּץ וְנִשְׁמָע,
אֲבָל זֶה הַקּוֹל בְּחִשָּׁא, שְׁלֹא לְהִשְׁמָע.
וְאִזּוּ כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּתַפְלוֹת לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְהַשְּׂכִינָה, וְתַחֲלָה מִתְקַרְבִּים
לִפְנֵי הַשְּׂכִינָה. וְהִיא שׁוֹאֵלֶת עֲלֵיהֶם: מִי
אֵלֶּה (בְּרֵאשִׁית מו, ח)? הֲאֵם הֵם מֵאֵלֹו
שְׁמֹחַבְרִים מ"י בְּאֵל"ה⁷³, וְהִמָּה אֵלֹו⁷⁴
שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה לְשֹׁמ"ה - [דְּהֵינּוּ
נוֹטְרִיקוֹן] לְשֵׁם ה' עֲלָאָה.⁷⁵ שְׁמִי שְׁלֹא
מִשְׁתַּדְּלִי לְשֹׁמָה, מִפְּרִיד ו' [הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא - ו"א] מִן ה' [אִימָא עֲלָאָה, הוּא

דָּא מְמַנָּא עַל כָּל הַהִיכָלִין דְּקִימִין
לְאַתְתַּקְנָא בְּרִבּוּיָא דְּכָל בְּרִכָּאָן, לְאַעְלָא
שְׂכִינְתָא לְעֵלָא מִתְתַּקְנָא בְּתַקּוּנָהָ.
בְּזִמְנָא דְּהָאִי אַתְעָר, כָּל הוּא אֲזִדְמָן
לְאַעְלָא בְּרִכָּאָן דִּישְׂרָאֵל קָמִי מֶלֶכָא.
בְּגִין כֹּךְ עַד לֹא יִשְׁרִי בַר נֶשׁ בְּאֲנוּן
הַיְכָלִין אֲצִטְרִיף לְבְּרִכָּא בְּרוּךְ ה' הַמְּבָרֵךְ
וְכו'. וְדָא בְּצַבּוּרָא. וְאִי בִּיחִידָאָה צְלִי
אֲצִטְרִיף לְשִׁנְאָה רְעוּתָהּ בְּאֵלִין מְלִין.

תְּרַעָא רְבִיעָאָה תְּרַעָא דְּעָלוּתָא. בַּה
אֲדֵינִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח. הֵכָא כָּלָא קָאִים
בְּלִחְיָשׁוֹ. דְּהָא אִמָּא אֲזִדְמָנָת לְאַעְטְרָא
עֲטָרִין לְבָנֶיהָ, דְּאִיהִי קוֹל דְּמִמָּה דְּקָה
(מְלָכִים א' יט, יב). דְּקוֹל אַחֲרִינָא קָאִים
לְבַר וְאַשְׁתַּמַּע. אֲבָל דָּא קוֹל בְּחִשָּׁאִי
דִּלָּא אֲשַׁתַּמַּע. כְּדִין כָּל הוּא קִימִין
בְּעָלוּתִין קָמִי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְשְׂכִינְתָּהּ. וְקִרְבִּין לְגַבִּי שְׂכִינְתָּא
בְּקִדְמִיתָא. וְאִיהִי שְׁאִילַת עֲלֵיהּ מִי
אֵלֶּה. אִי אֲנוּן מֵאֲנוּן דְּמִתְבָּרִין מִי
בְּאֵלֶּה, וְאֵלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִיתָא
לְשֹׁמָה, לְשֵׁם ה' עֲלָאָה. דְּמֵאֵן דִּלָּא
אֲשַׁתַּדְּלִי לְשֹׁמָה מִפְּרִיד ו' מִן ה', אֵלֶּה
מָמִי. וְאִי אֲנוּן טְבִין אַתְמַר בַּהּ: וְאֵלֶּה

70. זהר ח"א, קה, ע"א; ת"ז, ת"י, ע, קל, ע"א. ע"י שער רוח הקדש, ט', ע"ג.

71. ע"י ברית מנוחה מז, סע"ב; שרשי השמות, רמ"ז, אות ב', סי' טו.

72. ע"י ת"ז מזהר חדש קנח ע"א.

73. מ"י זו אימא, אל"ה זה ז"א, וחיבורם הוא שם אלה"ם. ע"י ת"ז ת"י ס"ג צד ע"ב.

74. ע"י זהר משפטים, ח"ב, קה, ע"א.

75. אימא זו בינה, שמשם התורה יוצאת, זהר יתרו ח"ב, פה, ע"א.

מפריד] אל"ה מ"י. ואם הם טובים
[שמשתדלים בראוי, ומחברים מ"י
באל"ה להיות אלהים], נאמר עליהם:
ואלה שמות בני ישראל וגו' (שמות א, א),
ואז עולות [התפלות] בפנים.⁷⁶ ואם לא
[נעשית הפונה הזאת], נאמר עליהם:
מי בקש זאת מידכם וגו' (ישעיה א, יב).
אחר כך השכינה מביאה אותן
[התפלות] לפני המלך, והמלך שואל
גם בן: מי אלה. והשכינה משיבה לו:
בני הם (בראשית שם, ט) – אלו
שמשתדלים עלי בכמה מצוות ובכמה
תקונים. אשר נתן לי אלהים בזה (שם)
[זה] – זה צדיק [יסוד], [שהרי] נאמר
בהם [בישראל]: זרע קדש (ישעיה ו, ג).
מיד פותחים השערים לפניהם
[לתפלות], ועולים ומעטרים עטרות
למלך כמו שראוי.

שמות בני ישראל וכו' (שמות א, א)
וכדין עלין לגו. ואי לא, מי בקש זאת
מידכם וכו' (ישעיה א, יב). לבתר
שכינתא איתיתא לון קמי מלכא. ומלכא
שאיל הכי נמי מי אלה (בראשית מה,
ח-ט). שכינתא אתיבת לה בני הם, אלין
דמשתדלין עלי בכמה פקודין בכמה
תקונין. אשר נתן לי אלהים בזה דא
צדיק, דאתמר בהו: זרע קדש (ישעיה ו,
ג). מיד פתחין תרעין קמיהו ועאלין
ומעטרין עטרין למלכא בדקא חזי.

השער החמישי, שער התורה. [שער]
זה לא מתגלה אלא בשעה שישאל
קוראים בספר תורה בצבור, שאז
התורה נגלית לפניהם, ונמסרת להם.
ולפיכך תקנה זו⁷⁷ היתה כדי שלא
תשכח תורה מישראל. אם תאמר שהם
[צריכים] להבין מה שכתוב? לא כך,
אלא שעל ידי [קריאת התורה] מתגלה
גלוי אור, שעומד להוריש התורה
לישראל, ודאי, אז, והמשפלים – לתמן
תקון שלם מצד אבא ואמא. אז נאמר:

תרעא חמשאה תרעא דאורייתא. דא
לא אתגליאת אלא בשעתא דקראן
ישראל בספר תורה בצבורא. דכדין
תורה אתגליאת קמיהו ואתמסרת להו.
ובגין כך גזירתא דא הות בגין דלא
תשתכח תורה מישראל. אי תימא דאנון
מבינין מאי דכתיב. לאו הכי, אלא דבה
אתגלי גלויא דנהורא דקאים לאחסנא
אורייתא לישראל ודאי. כדין
והמשפלים, לאתקנא תקונא שלים

76. עי' ת"ז תי' יח, לד, ע"א.

77. עי' בבא קמא פב, ע"א; שקריאת התורה פותחת השער, שתתגלה ותמסר התורה.

וזאת התורה אשר שם וגו' (דברים ד, מד). ומלאכי עליון אומרים: מה רב טובך (תהלים לא, כ) [טובך] – זה התורה.⁷⁸ אז: ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם (דברים ד, ד) – מצד של מטה [זו"ן]. חיים [כלכם היום] (שם) – מצד של מעמים ונקודות [מן אבא ואמא]. המורא הגדול – השם השלם שגדל והולך בודאי. אשרי חלקם.

מסטרא דאבא ואימא. כדין אתמר וזאת התורה אשר שם וכו' (דברים ד, מד). ומלאכי עלאי אמרין מה רב טובך (תהלים לא, כ) דא אורייתא. כדין ואתם הדבקים בה' אלקיכם (דברים ד, ד) מסטרא דלתתא. חיים מסטרא דטעמים ונקודות. המורא הגדול, שמא שלים דאסגי ואזיל ודאי. זכאה חולקיהון.